

Roedbonttapuit 6(2), 1987.

EVALUATIE DERDE BEKENTELSEIZOEN

L. Peeters

Nu de telling van 7 en 8 maart achter de rug is kan een korte evaluatie worden gegeven van het derde bekendtel seizoen. Het beeld is nog vrij vaag, omdat een hoop formulieren op het moment nog niet binnen zijn. Over het geheel bekeken blijkt al wel dat er redelijk veel trajecten onderzocht zijn. In Midden-Brabant is de telintensiteit weer wat terug gelopen, in de Kempen raakte enkele smalle loopjes onbemand, maar daar stond een uitbreiding met een aantal belangrijke beektrajecten in het Land van Cuyk tegenover! Ronduit slecht verliepen de tellingen van de Kempense plassen, die steeds ter vergelijking bij het onderzoek zijn betrokken.

Waarschijnlijk is het animo hiervoor teruggelopen, doordat de resultaten de laatste tijd door ijsvorming erg mager waren. Juist door het dichtvriezen van de grotere, open wateren werd weer de belangrijke opvangfunctie van het bekenstelsel bij extreme weersomstandigheden duidelijk! Bekijk de resultaten van maart 1986 en 1987 maar eens, en vergelijk de aantallen van de eendsoorten met die van maart 1985 toen alle vennen en plassen gewoon open lagen.

Resultaten

Het aantal Wilde eenden tijdens de telling van maart 1987 zal straks, als alle gegevens binnen zijn, evenals in 1986 weer de magische grens van 10.000 exemplaren overschrijden. De aantallen van Wintertaling en Kuifeend liggen (nu al) boven de 1000 ex. De Tafeleend zal op meer dan 900 exemplaren uitkomen, een aantal waar de 161 en 129 exemplaren, die respectievelijk in maart 1985 en maart 1986 werden geteld, magertjes tegen afsteken.

Ook het Nonnetje en de Grote Zaagbek waren in maart goed vertegenwoordigd, maar zij bereikten geen van beiden de opvallende aantallen van maart 1985. Toen werden 69 Nonnetjes geregistreerd tegenover 23 nu en 2 in 1984, en van de Grote Zaagbek werden in 1985 21 exemplaren waargenomen, tegenover 13 nu en 1 in 1984.

Tendenzen die voor de gehele derde telperiode goed gelden is de invasie van Barmsijzen, die erg duidelijk uit de verf komt en de verwachte sterke afname van de wintergevoelige soorten als Dodaars, IJsvogel, Grote Gele Kwikstaart en Waterhoen.

In november werden in totaal 82 Barmsijzen geteld, in december waren dat er 175 en in maart 124. Hoewel je zou verwachten dat de IJsvogel na drie achtereenvolgende strenge winters onderhand Nederland wel zou zijn uitgevroren, duikt het beestje toch elk telseizoen weer op. Het verloop ziet er tot op heden als volgt uit:

November	'84,	'85,	'86,	resp.:	28,	3,	2
December	'84,	'85,	'86,	resp.:	6,	0,	1
Maart	'85,	'86,	'87,	resp.:	0,	1,	0

Voor de Grote Gele Kwikstaart geldt:

November	'84,	'85,	'86,	resp.:	26,	12,	1
December	'84,	'85,	'86,	resp.:	6,	1,	1
Maart	'85,	'86,	'87,	resp.:	0,	7,	1

Grote Zilverreiger
aan Rietveld

Frank A.

Voor de algemene wintergevoelige soorten en de roofvogels durf ik geen cijfers te noemen omdat die nog te onvolledig zijn.

Opmerkelijk was dat in december en maart een noemenswaardig aantal Aalscholvers op of in de omgeving van beken en afwateringskanaaltjes bij Den Bosch verbleef. In december dobberde een groep van 75 exemplaren op de Empelse plas bij de Nieuwe Vliet-Hoefgraaf en 38 exemplaren vertoefden op de Hertogswetering. In maart troffen tellers 12 stuks aan op de Graafsche Raam, 47 op Dommel ten zuiden van Den Bosch en 1 op de Hertogswetering.

Buiten de wat algemenere soorten leverde het telseizoen van 1986-1987 uiteraard weer de nodige verrassingen op. Hieronder volgt een overzichtje:

Grote Zilverreiger:	1 ex. Hertogswetering (nov; werd hier ook al tijdens de maarttelling van 1986 gezien).
Wilde Zwaan:	1 ex. Hertogswetering (dec.)
	5 ex. Budeldorplein, overvliegend (dec).
	16 ex. Soerendonks Goor (mrt.).
Kleine Rietgans:	1 ex. Donge-Eerste Ley (mrt.)
Bergeend	13 ex. Hertogswetering (mrt.)
	1 ex. Donge-Eerste Ley (mrt.)
Krooneend:	1 ex. IJzeren Man, Geldrop (nov.)
Waterral:	1 ex. Beekloop, Bergeyk (nov.)
	1 ex. Hertogswetering (dec.)
Patrijs:	30 ex. Dommel t.h.v. Boxel, in een groep (nov.)

Goudplevier:	3 ex. Kleine Beerze (nov.)
	21 ex. Hertogswetering (nov.)
Houtsnip:	1 ex. Kleine Dommel (nov.)
	2 ex. Grote Beerze t.h.v. Oirschot (dec.)
Kleine B. Specht:	1 ex. Grote Beerze t.h.v. Oirschot (nov.)
	1 ex. Astense AA (dec.)
Klaapekster:	1 ex. Strabrechtse heide (nov.)
	1 ex. Strabrechtse heide (mrt.)
Frater:	9 ex. Hertogswetering (nov.)
Fitis:	1 ex. Grote Beerze t.h.v. Westelbeers (nov.)

De bekendtellingen zullen nog tenminste twee telseizoenen georganiseerd worden, zodat een beeld verkregen wordt over 5 jaren. Het is echter de bedoeling dat voor november 1987 een vrij uitgebreid verslag verschijnt. Om dat te realiseren dienen alle waarnemingen die tot op heden niet zijn ingezonden uiterlijk op 31 juni binnen te zijn. De gegevens worden vanaf dan door mij overgeschreven op een nieuw formulier dat door Tom Heynen speciaal voor computerverwerking is ontworpen. Alles wat buiten het inlevertermijn binnenkomt kan niet meer in het verslag worden betrokken en verliest zodoende een groot deel aan waarde. Ik hoop daarom op ieders medewerking.

Lex Peters, Marialaan 26, 5541 CD Reusel. Telefoon: 04976-2271.

RUSSISCHE KAUWEN CORVUS MONEDULA SOEMMERINGII IN MIDDEN EN OOST BRABANT: EEN VERVOLG

In een vorig nummer van de Roodborsttapuit heb ik het een en ander geschreven over het voorkomen van de Russische Kauw, *Corvus monedula soemmeringii*, in midden en oost Brabant. Deze gegevens waren gebaseerd op steekproeven bij groepen Kauwen in januari 1985 en 1986.

De Provinciale Planologische Dienst van Noord-Brabant organiseerde in januari 1987 wederom een wintervogeltelling in midden en oost Brabant. Tijdens deze telling heb ik als full-time vogelaar 22 wintervogel-telgebieden onderzocht, waardoor de gelegenheid zich voordeed om het steekproef-onderzoek voort te zetten.

Tussen 6 en 29 januari 1987, maar vooral vanaf 19 januari, heb ik bij 18 groepen of delen van groepen Kauwen het aandeel Russische Kauwen bepaald. Voor het subjektieve criterium dat ik hanteerde voor het onderscheiden van soemmeringii verwijs ik naar het vorige artikeltje.

Net als in 1985 en 1986 was er ook nu geen sprake van, geografisch gezien, willekeurige steekproeven. Op twee groepen na werden alle steekproeven namelijk in noordoost Brabant genomen. Bovendien zijn de weersomstandigheden mogelijk van zeer sterke invloed op het resultaat geweest. Er was immers gedurende een groot deel van de telperiode sprake van extreem lage temperaturen en een grotendeels gesloten sneeuwdek.

De resultaten van de steekproeftellingen zijn samengevat in tabel 1, waarin ook de gegevens uit januari 1985 en 1986 zijn opgenomen.